

שתי תכניות הכניסה לארץ

Entering The Land: Plan A and Then, Tragically, Plan B

(1) משנה כתב יד קאופמן תענית ד-ח

חֲמִשָּׁה דְּבָרִים אָרְעוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ בְּשִׁבְעָה עֶשֶׂר בְּתִמּוֹז, וְחֲמִשָּׁה בְּתִשְׁעָה בָּאָב...
בְּתִשְׁעָה בָּאָב, נִגְזַר עַל אֲבוֹתֵינוּ שְׁלֹא יִכְנסוּ לָאָרֶץ,
וְחָרַב אֶת הַבַּיִת בְּרִאשׁוֹנָה וּבִשְׁנִיָּה, [וְ]נִלְכְּדָה (בִּיתֵר) [בֵּית תַּר], וְנִחְרְשָׁה הָעִיר.

(2) במדבר יד:א-ג

וַתֵּשֶׂא כָּל־הָעֵדָה וַיִּתְּנוּ אֶת־קוֹלָם וַיִּכְּבוּ הָעָם בַּלִּילָה הַהוּא: וַיִּלְנוּ עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם כָּל־הָעֵדָה לֹד־מִתְּנוּ בָּאָרֶץ מִצְרַיִם אוֹ בַּמִּדְבָּר הַזֶּה לֹד־מִתְּנוּ: וְלֵמָּה ה' מֵבִיא אֹתָנוּ אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְנַפֵּל בַּחֶרֶב נָשִׁינוּ וְנִטְפְּנוּ יְהִיו לְבָו הָלוֹא טוֹב לָנוּ שׁוּב מִצְרַיִם: וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו נָתַנָּה רֹאשׁ וְנִשְׁוֹבָה מִצְרַיִם:

(3) תענית כט ע"א

בתשעה באב נגזר על אבותינו שלא יכנסו לארץ מנלן דכתיב ויהי בחדש הראשון בשנה השנית באחד לחדש הוקם המשכן ואמר מר שנה ראשונה עשה משה את המשכן שניה הקים משה את המשכן ושלח מרגלים וכתיב ויהי בשנה השנית בחדש השני בעשרים בחדש נעלה הענן מעל משכן העדת וכתיב ויסעו מהר ה' דרך שלשת ימים אמר רבי חמא בר חנינא אותו היום סרו מאחרי ה' וכתיב והאספסוף אשר בקרבו התאוותא וישבו ויכבו גם בני ישראל וגו' וכתיב עד חדש ימים וגו' דהוה להו עשרין ותרתין בסיון וכתיב ותסגר מרים שבעת ימים דהוה להו עשרין ותשעה בסיון וכתיב שלח לך אנשים ותניא בעשרים ותשעה בסיון שלח משה מרגלים וכתיב וישבו מתור הארץ מקץ ארבעים יום הני ארבעים יום נכי חד הוה אמר אביי תמוז דההיא שתא מלויי מליוה דכתיב קרא עלי מועד לשבד בחורי וכתיב ותשא כל העדה ויתנו את קולם ויכבו העם בלילה ההוא אמר רבה אמר רבי יוחנן אותה לילה ליל תשעה באב היה אמר להם הקדוש ברוך הוא אתם בכיתם בכיה של חנם ואני קובע לכם בכיה לדורות

(4) סדר עולם רבה (ליינר) פרק ח

וידבר ה' אל משה במדבר סיני באהל מועד באחד לחדש השני בשנה השנית וגו', שאו את ראש וגו', מבין עשרים שנה וגו', ואתכם יהיו וגו', ואחר כך פקד כל בכר וזכר לבני ישראל וגו', ואחרי כן נשא את ראש בני קהת וגו', ואחרי כן נשא את ראש בני גרשון גם הם וגו', ואחרי כן (נשא את ראש) בני מרדי וגו', ואחרי כן על פי ה' פקד אותם ביד משה. בי"ד באייר שחטו טמאי נפש פסח שני, שנאמר ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם וגו', ויאמרו האנשים ההמה אליו וגו', וידבר ה' אל משה לאמר וגו', איש איש כי יהיה טמא לנפש וגו'. ויהי בשנה השנית בחדש השני בעשרים בחדש נעלה הענן, נמצאו עושין במדבר סיני י"ב חדש חסר עשרה ימים, ואומר ויכתב משה את מוצאיהם למסעיהם וגו', נסעו ממדבר סיני, ובאו להם לקברות התאווה, ועשו שם שלשים יום, שנאמר לא יום אחד תאכלו וגו', עד חדש ימים וגו', נסעו מקברות התאווה ובאו לחצרות, ועשו שם שבעה ימים, שנאמר ותסגר מרים וגו' שבעת ימים, נסעו מחצרות ובאו להן למדבר פארן בכ"ח בסיון, ובכ"ט בסיון שלח משה מרגלים, שנאמר והימים ימי בכורי ענבים, וישבו מתור הארץ מקץ ארבעים יום, ותשעה באב היה, שתמצא אומר בתשעה באב נגזר על אבותינו שלא יכנסו לארץ,

(5) במדבר יג:כא-כב

וַיַּעֲלוּ וַיַּתְּרוּ אֶת־הָאָרֶץ מִמִּדְבָּר־צֶן עַד־דְּחֹב לְבָא חֲמַת: וַיַּעֲלוּ בִּנְגֶב וַיָּבֹאוּ עַד־חֲבֹרֹן וְשָׁם
אֲחִימֶן שִׁשִּׁי וְתַלְמִי וְלִידֵי הָעֲנָק וַחֲבֹרֹן שִׁבְעַ שָׁנִים נִבְנְתָה לִפְנֵי צֶעַן מִצְרַיִם:

(6) דברים ב:ט

וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי אֲלֹתֶיךָ אֶת־מוֹאָב וְאֶל־תִּתְגַּר בָּם מִלְחָמָה
כִּי לֹא־אֶתֶּן לָךְ מֵאֲרָצוֹ יְרֵשָׁה כִּי לִבְנֵי־לֹט נָתַתִּי אֶת־עַר יְרֵשָׁה:

(7) דברים ב:יז-יט

וַיְדַבֵּר ה' אֵלַי לֵאמֹר: אֵתָּה עֹבֵר הַיּוֹם אֶת־גְּבוּל מוֹאָב אֶת־עַר: וְקִרְבַּת מוֹל בְּנֵי עַמּוֹן אֲלֹתֶיךָ
וְאֶת־תִּתְגַּר בָּם כִּי לֹא־אֶתֶּן מֵאֲרָץ בְּנֵי־עַמּוֹן לָךְ יְרֵשָׁה כִּי לִבְנֵי־לֹט נָתַתִּי יְרֵשָׁה:

(8) דברים יא:יב

כִּי הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֵתָּה בָּא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ לֹא כְאֲרֶץ מִצְרַיִם הִוא אֲשֶׁר יֵצְאֲתָם מִשָּׁם אֲשֶׁר תִּזְרַע
אֶת־זֶרְעֶךָ וְהִשְׁקִיתָ בְּרִגְלְךָ כַּגֵּן הַיָּדֵק: וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ אֶרֶץ הָרִים
וּבְקָעַת לְמִטֵּר הַשָּׁמַיִם תִּשְׁתַּחֲמֹס: אֶרֶץ אֲשֶׁר־ה' אֱלֹהֶיךָ דִּרְשָׁה אֵתָּה תָמִיד עֵינֶי ה' אֱלֹהֶיךָ בָּהּ
מִרְשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה:

(9) בראשית יג:א-יג

וַיַּעַל אַבְרָם מִמִּצְרַיִם הִוא וְאִשְׁתּוֹ וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וְלֹט עַמּוֹ הַנֶּגֶבָה: וְאַבְרָם כָּבֵד מְאֹד בְּמִקְנֵה
בְּכֶסֶף וּבַזָּהָב: וַיֵּלֶךְ לְמִסְעָיו מִנֶּגֶב וְעַד־בֵּית־אֵל עַד־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־הָיָה שָׁם אֱהֱלָה בְּתַחֲלָה בֵּין
בֵּית־אֵל וּבֵין הָעֵי: אֶל־מָקוֹם הַמְּזֻבָּח אֲשֶׁר־עָשָׂה שָׁם בְּרֵאשִׁיטָה וַיִּקְרָא שָׁם אַבְרָם בְּשֵׁם ה': וְגַם־
לְלוֹט הֵלֶכְךָ אֶת־אַבְרָם הָיָה צֹאן־וּבָקָר וְאֵהָלִים: וְלֹא־נָשָׂא אֵתָם הָאָרֶץ לְשֹׁבֶת יַחֲדוֹ כִּי־הָיָה
רְכוּשָׁם רָב וְלֹא יָכֹלוּ לְשֹׁבֶת יַחֲדוֹ: וַיְהִי־לִיב בֵּין רָעִי מִקְנֵה־אַבְרָם וּבֵין רָעִי מִקְנֵה־לֹט וַהֲכַנְעֲנִי
וַהֲפֹרְזִי אֲזִי יֹשֵׁב בָּאָרֶץ: וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־לֹט אֵל־נָא תְּהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינְךָ וּבֵין רָעִי וּבֵין רָעִיךָ
כִּי־אֲנִישִׁים אֲחִים אֲנַחְנוּ: הֲלֹא כָל־הָאָרֶץ לִפְנֵיךָ הִפְרָד נָא מֵעַלִּי אִם־הַשְׂמָאל וְאִם־הַיָּמִין
וְאִם־מֵאֵילָה: וַיִּשָּׂא־לֹט אֶת־עֵינָיו וַיֵּדָא אֶת־כָּל־כֶּכֶר הַיַּרְדֵּן כִּי כָלָה מִשְׁקָה לִפְנֵי שַׁחַת
ה' אֶת־סֹדֶם וְאֶת־עֲמֹרָה כְּגֹן־ה' כְּאֲרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶכָה צֶעַר: וַיִּבְחַר־לוֹ לֹט אֶת כָּל־כֶּכֶר הַיַּרְדֵּן
וַיִּסַּע לֹט מִקְדָּם וַיִּפְרְדּוּ אִישׁ מֵעַל אֲחִיו: אַבְרָם יָשָׁב בָּאָרֶץ־כְּנָעַן וְלֹט יָשָׁב בְּעָרֵי הַכְּפֹר וַיֵּאֱהָל
עַד־סֹדֶם: וְאַנְשֵׁי סֹדֶם רָעִים וַחֲטָאִים לָהּ מְאֹד:

